

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางเลือก : เส้นทางตามรอยผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยบนเทือกเขาภูพาน
ผู้วิจัย	นายชาญยุทธ หาญคำภา
กรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงคุณ จันทจร และอาจารย์ ดร.ศาสตรา เหล่าอรรค
ปริญญา	ปร.ค. สาขาวิชา วัฒนธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2553

บทคัดย่อ

การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวทางเลือก เป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น งานวิจัยนี้ความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ของกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยบนเทือกเขาภูพาน 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวบนเทือกเขาภูพาน 3) เพื่อศึกษาศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวตามรอยกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยบนเทือกเขาภูพาน พื้นที่วิจัย ได้แก่ สกลนคร และจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลเลือกแบบเจาะจง จำนวน 168 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตแบบ การสนทนากลุ่ม และการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม นำข้อมูลที่ได้มาจำแนกออกเป็นหมวดหมู่ ตรวจสอบข้อมูลโดยใช้เทคนิคการตรวจสอบแบบสามเส้า วิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยที่ตั้งไว้ แล้วนำเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า

ประวัติศาสตร์ของกลุ่มผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยบนเทือกเขาภูพาน พบว่า ในขณะที่ประเทศไทยปกครองระบอบเผด็จการทหารในช่วง พ.ศ. 2507 ในสมัยรัฐบาลจอมพลถนอม กิตติขจร ทำการปฏิวัติทำให้ประชาชนถูกกีดกันทางการเมืองมีการกดขี่ข่มเหงปราบปรามประชาชนผู้รักประชาธิปไตยอย่างหนัก โดยกล่าวหาว่าเป็นพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ในที่สุดจึงเข้าร่วมต่อสู้กับพรรคคอมมิวนิสต์ต่อสู้เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้เดือดร้อน ต่อมาถูกรัฐบาลปราบปรามเกิดการต่อสู้จนต้องเสียชีวิตและบาดเจ็บของประชาชน กลุ่มนี้จึงได้ยุติลง

สภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดแหล่งท่องเที่ยวปัจจุบัน พบว่า ขาดผู้ประกอบการนำเที่ยวท้องถิ่นขาดบุคลากรที่มีความรู้และความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น ไม่พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขาดมรดกแหล่งท่องเที่ยวที่ประจำในแต่ละที่คอยบรรยายให้นักท่องเที่ยว และขาดการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

การจัดการเส้นทางการท่องเที่ยวทางเลือกบนเทือกเขาภูพานที่เหมาะสมควรประกอบไปด้วย 5 ด้านดังนี้ 1) ด้านบริการ 2) ด้านกิจกรรมท่องเที่ยว 3) ด้านสภาพแวดล้อม 4) ด้านการจัดการ 5) ด้านการส่งเสริมการตลาด ส่วนการบริการกลุ่มนักท่องเที่ยวทางเลือก แบ่งได้ 4 ระดับ คือ 1) กลุ่มลูกค้าที่มีรายได้สูง 2) กลุ่มลูกค้าที่มีรายได้ปานกลาง 3) กลุ่มลูกค้าที่มีรายได้ไม่มากนัก 4) กลุ่มลูกค้าที่เป็นนักเรียน นักศึกษา ทั้งนี้ควรจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของลูกค้า

โดยสรุป การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวในบริเวณเทือกเขาภูพานหากมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจะส่งผลต่อ ระบบเศรษฐกิจชุมชน เพราะที่ดังกล่าวนอกจากจะเกี่ยวข้องกันเรื่องราทางประวัติศาสตร์ สภาพธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์สามารถสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

TITLE Developing Alternative Tourism Potentials : A Path Following the Thai National Codevelopers on the Phu Phan Ranges

AUTHOR Mr.Chanyut Hankhampha

ADVISORS Asst.Prof. Dr.Songkoon Chantachon and Dr.Sastra Lao-akka

DEGREE Ph.D **MAJOR** Cultural Science

UNIVERSITY Mahasarakham University **DATE** 2010

ABSTRACT

Alternative tourism potential development is necessary for community economic development to create local incomes. This study aimed 1) to examine the history of the group to Thai national codevelopers on the Phu Phan Ranges, 2) to investigate current conditions and problems of tourist attraction management on the Phu Phan Ranges, and 3) to examine tourism management potentials following the path of the group of Thai national codevelopers on the Phu Phan Ranges. The study area was Changwat Sakon Nakhon and Changwat Kalasin. The sample of 168 persons providing data was purposively selected. The instruments used for collecting data were an interview form, an observation form, focus group discussion, and participatory workshop. The obtained data were categorized, checked using the triangulation technique, and analyzed according to the established study purposes. The study findings were subsequently presented by means of a descriptive analysis : The findings revealed the following :

The history of the group of Thai national codevelopers on the Phu Phan Ranges showed that while Thailand was being ruled under the military dictatorship system in 1964 during the government led by Field Marshal Thanom Kittikhachon who made the revolution, Thai people were politically pressed. The Thai people who loved democracy were accused of being the Communist Party of Thailand. At last, they joined the Communist Party to fight for and help the people who were in trouble. Later, they were suppressed by the government. There were fights and losses of people's blood and lives. Then this group of people ceased fighting. For current conditions of problems involving organization of tourist attractions, it was found that they lack tourism entrepreneurs, lack local guides available at each place to give explanations to tourists, and lack publicity, public relations, and facilities.

An appropriate management of the alternative tourism path on Phu Phan Ranges should comprised these 5 aspects : 1) services, 2) tourism activities, 3) environments, 4) management and 5) marketing promotion. Alternative services to groups of tourists could be divided into these 4 levels : 1) a group of high-income customers, 2) a group of medium-income customers, 3) a group of not-quite-high incomes, and 4) a group of school/college student customer. For all these, activities should be organized to suit the customers' purposes.

In conclusion, the operation of tourism activities in the area of the Phu Phan Ranges, if there is continuous development, will affect the community economic system because the area as mentioned both involves historic accounts and rich natural conditions which can well create tourism climate.

